

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ХОРЕОГРАФИЯ ЗА XI КЛАС

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението по хореография в XI клас стимулира учениците да усъвършенстват познанията и уменията си, двигателната си култура и хореографска грамотност. Придават колорит, разнообразие и богатство на танцовите си движения.

В процеса на обучение по хореография в XI клас се надграждат личните заложби и интереси на учениците чрез богатството на външни форми и пластичност, динамика и метро-ритмично разнообразие на тракийските и добруджанските танци. Движенията са наситени с дълбока вътрешна динамика, широта и плавност, израз на силната привързаност на тракиеца към земята. Характерните набивания и причуквания при добруджанеца изразяват привързаността му към земята. Движенията на ръцете излъчват сила и достойнство, характерни са сложните тракийски пляскания. За добруджанците е характерно люлеене на ръцете – символ на житните класове като израз на дълбоко вътрешно преживяване. Закономерна и постоянна е връзката и единството на системата от вътрешни и външни проявления и белези на танца, чийто характер е тясно свързан с неговите стилни белези.

Чрез обучението по хореография се формира интерес към творчество и участие на учениците в българските национални празници, обичаи и обреди. Учениците се запознават с многообразието на народното творчество, създават се условия за системно естетическо възпитание със средствата на българския фолклор, за утвърждаване на собствен критерий и отношение към културни явления от миналото и съвременността.

Обучението по хореография се основава на взаимно доверие и сътрудничество между учител, учител-корепетитор, ученик, на уважение към творческия труд и успех.

Часовете по хореография подпомагат изграждането на творчески личности с богата двигателна култура, стимулират въображението, танцовите и музикалните възможности на учениците.

В хода на учебната работа се развиват умения за работа в екип, самодисциплина и самоконтрол. Учениците получават възможност за сценична изява и прилагане в практиката на наученото. Осъществяват се междупредметни връзки с музиката и с българския литературен фолклор, с география и икономика, история и цивилизации. Използват се придобитите от учениците знания и умения в обучението по тези предмети.

Учебното съдържание по хореография се представя тематично, като темите не се разглеждат в задължителна последователност, а предполагат работата по тях да се преплита във всеки урок на принципа на спираловидното развитие на уменията, натрупване на представите и изграждане на понятията.

В края на XI клас учениците имат добри теоретични и практически познания за стила и характера на тракийските и добруджанските фолклорни хора и танци, имат обективна оценка за художествената стойност на фолклорното изкуство.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО В КРАЯ НА КЛАСА

Области на компетентност	ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И ОТНОШЕНИЯ
<p><i>Танцова практика:</i> <i>Изпълнение на български фолклорни хора и комбинации</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Развива и усъвършенства танцувални умения и навици. • Усвоява и изпълнява най-малко пет фолклорни хора от подрайоните на Тракийска етнографска област и най-малко пет от Добруджанската етнографска област. • Изпълнява танцови движения и комбинации, разработени върху фолклорни хора в композиционен план от Тракийската и Добруджанската етнографска област. • Усвоява Тракийския и Добруджанския стил и характер на танцуване. • Придобива умения за изява пред публика – участва най-малко два пъти в концертни изяви.
<p><i>Елементи на танцовата изразност</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Усвоява стила и характера на танците. • Съпоставя различни изпълнителски стилове.

	<ul style="list-style-type: none"> • Овладява основните изразни средства на танца – движение, поза, мимика, жест.
Българската и световната танцова култура	<ul style="list-style-type: none"> • Познава развитието на българската танцова култура от началото на 20. век до наши дни. • Сравнява историята и съвремението на българското танцовото изкуство. • Познава изтъкнати български хореографи от различни периоди на развитие на българската хореография. • Запознат е с изявени и утвърдени авторски танцови произведения. Познава образците на българската хореография.
Хореографията в синтез с другите изкуства	<ul style="list-style-type: none"> • Определя функцията на хореографията в музикално-сценичните изкуства: театър, кино, мюзикъл и др. • Изгражда емоционалност и артистичност при изпълнение на танцово произведение. • Подбира и съчетава сценичния костюм и атрибути спрямо етнографската област.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението	Нови понятия
1. Хореографска практика 1.1. <i>Изпълнение на танцови елементи и движения.</i> 1.2. <i>Изграждане на съсредоточеност при изучаване на движения</i> 1.3. <i>Развитие на танцови умения и визуална памет</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Умее вярно и точно да възпроизвежда хореографската лексика. • Владее стила и характера на Тракийския танцов фолклор и Добруджанския танцов фолклор. Следва ритмичното му разнообразие. • Изгражда пет хора от Тракийска етнографска област и пет хора от Добруджанската етнографска области. • Проявява съсредоточеност и концентрация при изучаването на 	образност трайност сила

	<p>движенията.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира координация на частите на тялото. • Танцува в съответствие с музикалния размер, мелодия, темпо. • Следва указания при танц върху безмензурна музика. • Подбира елементите на танцовите движения, познава качествата им – образност трайност и сила. • Демонстрира координация на частите на тялото. • Синхронизира изпълнението с другите изпълнители и рисунъка на танца в пространството. 	
<p>2. Екзерсис</p> <p><i>2.1. Станка</i></p> <p><i>2.2. Среда</i></p> <p><i>2.3. Диагонали</i></p> <p><i>2.4. Танцови комбинации</i></p> <p><i>2.5. Хора</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява вярно упражнения на станка с правилна стойка, ритмично и във вярна посока система от лостове, свивки и елементи, изграждащи технически умения. Спазва изискванията за правилно поставен корпус. • Изпълнява упражнения и движения на среда с изграден баланс и развита координация на тялото. • Изгражда представа за овладяна пространствена ориентация и въртеливост. • Изпълнява диагонали в различни тактови размери, като умее да увеличава и намалява динамиката на въртене. • Изпълнява усложнени танцови комбинации на базата на основни елементи на хора от Тракийската и Добруджанската етнографска област. • Назовава характерните особености при изпълнение на тракийски 	<p>трополи тракийка чапраз прашка</p> <p>пафти</p>

	<p>танцов фолклор, владее характерния стил на танцуване и използвани хватове, форма и подредба на хорото и активното участие на ръцете по време на танцуване.</p>	
<p>3. ПРИДОБИВАНЕ НА ОСНОВНИ ЗНАНИЯ ЗА МУЗИКАЛНО-СЦЕНИЧНОТО ИЗКУСТВО КАТО НАЧИН ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ</p> <p><i>3.1. Стил на българските народни танци</i></p> <p><i>3.2. Характер на Българските народни танци</i></p> <p><i>3.3. Синтез и взаимовръзка между музика и танц</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава танцовите елементи и движения, типични за Тракийската етнографска област и Добруджанската етнографска област, специфика на изпълнението им, както и характерните за областта музикални инструменти. • Владее изпълнителския стил на тракийските и добруджанските танци. • Открива разликите в стилите особености на Тракийската и Добруджански етнографска област. • Изучава бита и поминъка на българина и характерните традиционни празници и обичаи. • Подбира и съчетава сценичния костюм и реквизит спрямо етнографската област. • Познава видни български хореографи, допринесли за развитието, обогатяването и осъвременяването на българските народни танци. • Назовава популярни професионални фолклорни ансамбли в България. • Запознава се с развитието на танца през различните епохи на другите народи. • Изгражда емоционалност и артистичност при изпълнение на танцово произведение. 	

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЧАСОВЕТЕ

Годишен брой на часовете в XII клас – 72 часа за изпълнение на учебната програма в училищата с разширена подготовка по учебния предмет.

При по-малък брой часове учителят има свободата да избере очакван резултат и пропорционално да разпредели часовете за постигането му.

За нови знания	30%
За упражнения	30%
За затвърждаване	15%
За обобщение	10%
За наблюдение в извънучилищна обучаваща среда и участие в сценични изяви	10%
За контрол и оценка	5%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ НА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Текущи оценки (от устни и от практически изпитвания)	78%
От контролни работи (по една на учебен срок)	2%
От участия в сценични изяви	20%

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
<i>Компетентности в областта на българския език</i>	✓ Словесно описание на основни понятия и танци от Тракийската и Добруджанската етнографска област
<i>Умения за общуване на чужди езици</i>	✓ Обмен на информация за развитието на хореографията и общуването между отделните етноси. Общуване при участие в международни изяви.
<i>История и цивилизации</i>	✓ Историческо развитие, обреди и обичаи на Тракийската и Добруджанската етнографска област
<i>География и икономика</i>	✓ Усвояване на теоретични знания – географско разположение на различните етнографски области – граници, климат, поминък.
<i>Математическа компетентност</i>	✓ Използване на математически знания при композиционното решение на танца.
<i>Музика</i>	✓ Определяне на метро-ритмичния строеж на танцовите движения.
<i>Изобразително изкуство</i>	✓ Сценография на хореографско произведение - декори, костюми, реквизит.
<i>Физическо възпитание и спорт</i>	✓ Физическа активност, двигателна култура и развитие на координацията.
<i>Умения за учене</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Следване на указанията за танцово-изпълнителска дейност. ✓ Осъзнаване на собствената дейност като част от груповото танцово изпълнение. ✓ Сравняване на различни танцови произведения, обобщаване, групиране по определен признак. ✓ Самостоятелно събиране и използване на информация при поставени задачи, свързани с танцовото изкуство. Посещение на репетиция на танцови формации (ансамбъл, детски фолклорен състав) в културна институция.
<i>Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество</i>	✓ Изразяване на емоционалното преживяване при изпълнението на танци, при слушането на музика и общуването с българския музикален и танцов фолклор; подбиране на музика за танци.

Забележка: Посочените дейности са примерни и не изчерпват възможностите за изграждане на междупредметни връзки. Елементи от тях могат да се прилагат при ученици с изявен интерес към българските народни танци във всички видове училища.